

Oktatási segédlet

Szerkesztette:
Dr. Szabóné Berta Olga

A tananyag elkészítését a „NYE-DUÁL- Új utakon a duális felsőoktatással a Nyíregyházi Egyetemen, az Északkelet-Magyarországi térség felemelkedéséért” az EFOP-3.5.1-16-2017-00017 számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

GYAKORLÓ FELADATOK

I. MIKROÖKONÓMIA

Válassza ki a jó megoldást!

1. Válassza ki a jó megoldást!

- a) A közgazdaságtan annak tanulmányozásával foglalkozik, hogy az emberek és a társadalom –szükségleteiktől sarkallva– miként választják meg a szűkösen rendelkezésre álló, alternatív módon felhasználható erőforrások alkalmazását annak érdekében, hogy különböző árukat termeljenek, és hogy elosszák azokat a társadalom egyes tagjai és csoportjai között a folyó, vagy a jövőbeni fogyasztás céljára.
- b) A közgazdaságtan azt vizsgálja, hogy az emberek és a társadalom miként választják meg a potenciálisan rendelkezésre álló, alternatív módon felhasználható erőforrások alkalmazását annak érdekében, hogy különböző árukat termeljenek, és hogy elosszák azokat a társadalom dolgozó tagjai és csoportjai között a folyó, vagy a jövőbeni fogyasztás céljára.
- c) A közgazdaságtan annak tanulmányozásával foglalkozik, hogy az emberek és a társadalom –szükségleteiktől sarkallva– miként választják meg a potenciálisan rendelkezésre álló, alternatív módon felhasználható termékek és szolgáltatások alkalmazását annak érdekében, hogy különböző árukat termeljenek, és hogy elosszák azokat a társadalom egyes tagjai és csoportjai között a folyó, vagy a jövőbeni fogyasztás céljára.

2. Válassza ki a jó megoldást!

- a) Az üzleti szervezetek alapvető funkciója a fogyasztási szükségletek kielégítésére alkalmas javak előállítása, vagyis a termelés.
- b) Az üzleti szervezetek alapvető funkciója a fogyasztási szükségletek kielégítésére alkalmas javak előállítása, vagyis a termelés

- c) Az üzleti szervezetek alapvető funkciója a fogyasztási szükségletek kielégítésére alkalmas javak előállítása, vagyis a szükségletek kielégítése.
3. Válassza ki a jó megoldást!
- a) Az üzleti szervezetek, vállalatok szükségletek kielégítésével végzik, tevékenységük legfontosabb jellemzőit: ☐ az önállóság; a gazdaság egyéb szereplőitől való gazdasági elkülönültség; a profitérdekeltség, , vagyis hogy a bevételeik hosszú távon meghaladják a kiadásait; a kockázatvállalás minimalizálására törekvés, hiszen a profit előre nem garantálható, fennáll a kudarc lehetősége is; továbbá tevékenységük eredményességét a piac minősíti.
- b) Az üzleti szervezetek, vállalatok tehát a termelés szervezeti alapegységei, tevékenységük legfontosabb jellemzői: ☐ az önállóság; a gazdaság egyéb szereplőitől való gazdasági függetlenség; a profitérdekeltség, vagyis hogy a bevételeik hosszú távon meghaladják a kiadásait; a kockázatvállalás, hiszen a profit előre nem garantálható, fennáll a kudarc lehetősége is, továbbá tevékenységük eredményességét a piac minősíti.
- c) Az üzleti szervezetek, vállalatok a termelés szervezeti alapegységei, tevékenységük legfontosabb jellemzői: ☐ az önállóság; a gazdaság egyéb szereplőitől való gazdasági; a profitérdekeltség, vagyis hogy a bevételeik hosszú távon meghaladják a kiadásait; a kockázatvállalási készség, hiszen a profit előre nem garantálható, fennáll a kudarc lehetősége is, továbbá tevékenységük eredményességét a piac minősíti.
4. Válassza ki a jó megoldást!
- a) A gazdaság egészének befolyásolása szempontjából az állami beavatkozásoknak két alapvető gazdasági funkciója létezik: a társadalmi igazságosság és méltányosság megvalósítása a jövedelem-újraelosztás eszközével, makrogazdasági stabilizáció keretében az állam beavatkozik gazdasági kilengések és zavarok enyhítése érdekében
- b) A gazdaság egészének befolyásolása szempontjából az állami beavatkozásoknak három alapvető gazdasági funkciója létezik: ☐ a társadalmi hatékonyság érvényre juttatása ott, ahol a piaci szabályozás nem képes ezt biztosítani, a társadalmi igazságosság és méltányosság megvalósítása a jövedelem-újraelosztás eszközével, makrogazdasági

stabilizáció keretében az állam beavatkozik gazdasági kilengések és zavarok enyhítése érdekében.

- c) A gazdaság egészének befolyásolása szempontjából az állami beavatkozásoknak három alapvető gazdasági funkciója létezik: □ a társadalmi hatásosság érvényre juttatása ott, ahol a piaci szabályozás nem képes ezt biztosítani, a társasági igazságosság és méltányosság megvalósítása a jövedelem-újraelosztás eszközével, makrogazdasági stabilizáció keretében az állam beavatkozik gazdasági kilengések és zavarok enyhítése érdekében
5. A Marshall-kereszt
- a) két, a piacon versenyző termék piacát ábrázolja;
 - b) a termelők racionális magatartását ábrázolja;
 - c) egy termék keresletét és kínálatát ábrázolja;
 - d) a termékek túlkínálatát ábrázolja.
6. Egy termék árrugalmassága annál nagyobb, minél
- a) kisebb részarányát költi fizetésének a fogyasztó a kérdéses termékre;
 - b) drágábbak a jószágot helyettesíteni képes termékek;
 - c) több helyettesítője létezik a kérdéses jószágnak;
 - d) hosszabb ideig tudja kiszolgálni a megvásárolt termék a fogyasztót.
7. Ha az egyik termék árának növekedésekor a fogyasztó növeli a másik termékből vásárolt mennyiséget, akkor általában
- a) egymást helyettesítő termékek;
 - b) egymástól független termékek;
 - c) egymást kiegészítő termékek;
 - d) presztízs-fogyasztásról van szó.
8. Ha két jószág piacát egyidejűleg vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy az egyik termék 10%-os árváltozásakor a másik termék fogyasztása is 10%-kal változik, de ellentétes irányban, akkor a két termék
- a) jövedelemrugalmassága egységnyi;

- b) kereszt-árrugalmassága egységnyi és negatív;
- c) kiegészítő viszonyban van egymással;
- d) az a), b) és c) válasz is helyes.

Számolja ki a jó megoldást!

9. Egy termék piacán a keresleti görbe: $Q^D = 80 - 1/3P$. A kínálati görbe ugyanezen a piacon: $Q^S = 0,5P - 30$.
- a) Vizsgálja meg a piac helyzetét $P = 150$ esetén!
 - b) Milyen ár mellett jön létre a piaci egyensúly? Mekkora a kereslet illetve a kínálat egyensúly esetén?
10. Egy adott piacon az erdei szamóca iránti keresletet a $P = 1124 - 2Q^D$ függvénnyel jellemezhetjük, míg kínálatát a $Q^S = 502 + 2P$ függvénnyel írhatjuk le.
- a) Mekkora az egyensúlyi ár és az egyensúlyi mennyiség?
 - b) Megváltozik a vevők preferenciája: a kereslet a felére, míg a kínálat 266 egységgel csökken. Mekkora lesz most az egyensúlyi ár és az egyensúlyi mennyiség?
11. Az x termék piaci keresleti függvénye: $Q^D = 500 - 2P$; a piaci kínálati függvénye: $Q^S = 3P - 100$.
- a) Határozza meg a fenti függvények ismeretében a piaci egyensúlyi árat és az egyensúlyi mennyiséget!
 - b) Számítsa ki a fogyasztói többlet nagyságát!
 - c) Ábrázolja a keresleti és kínálati függvényt egy koordináta-rendszerben és jellemezze a piac helyzetét 200 forintos egységár mellett! Szemléltesse az ábrán is a kapott eredményt!
12. A zöldpaprika piacra jellemző keresleti és kínálati függvények a következők: $P = 600 - 0,5Q^D$; ill. $P = 100 + 1,5Q^S$, ahol P Ft/kg és a mennyiség kg-ban értendő.
- a) A zöldpaprika egyensúlyi ára
 - 600 Ft/kg;
 - 250 Ft/kg;

- 475 Ft/kg.
 - Egyik válasz sem helyes.
- b) 400 Ft/kg-os ár esetén a piac
- túlkeresletes, a túlkereslet mértéke 200 kg;
 - túlkeresletes, a túlkereslet mértéke 400 kg;
 - túlkínálatos, a túlkínálat mértéke 400 kg.
 - Egyik válasz sem helyes.
- c) Egyensúlyi ár esetén a fogyasztói többlet
- 125 egység;
 - 15 625 egység;
 - 31 250 egység.
 - Egyik válasz sem helyes.
13. A számóca keresletének árrugalmassága -2 , akkor a számóca árának 1%-os növelésekor a keresett mennyiség
- a) 2%-kal nő.
 - b) 2%-kal csökken.
 - c) 2 Ft-tal csökken.
 - d) nem változik.
14. Tegyük fel, hogy a liszt kereslete árrugalmatlan, és a liszt kereslete az ár csökkenő függvénye. Így a liszt árának 1%-os növekedésére a keresett mennyiség
- a) 1%-kal csökken;
 - b) több mint 1%-kal csökken;
 - c) kevesebb mint 1%-kal csökken;
 - d) nullára esik le.
15. Egy termék kereslete $Q_d = 50 - 5p$, kínálata pedig $Q_s = 5p - 10$. Mennyi lesz a termék egyensúlyi ára, és mennyisége?
16. Egy szappan egyensúlyi ára 100 Ft, ennél az árnál 1000 db a kereslet. Ha az ár 50 Ft-ra csökken, akkor 2000 db a kereslet, 375 a kínálat. Keresleti és kínálati függvényt

írja fel. A vállalat növelni szeretné a termék keresletét 10%-kal az ár változatlanlansága mellett.

- a) Új keresleti és kínálati függvény felírása.
- b) Ábrázolni a piacot az eredeti és a megváltozott függvényekkel.

17. A rozskenyerek piaci kereslete $D: Q=1000-3p$; a piaci kínálat $S: Q=2p$. Határozd meg az egyensúlyi árat! Mi jellemzi a piacot, ha
- a) $p=120$;
 - b) $p=200$;
 - c) $p=250$?

Mennyi lesz a P_e ? Hol lesz a termék túlkeresletes; egyensúlyban illetve túlkínálatos?

18. A jégسالáta ára 200Ft-ról 240Ft-ra nőtt, kereslet mennyiség 80db-ról 72db-ra csökkent. $q_1=72$ $q_0=80$ $p_1=240$ $p_0=200$ Milyen keresletű lesz a termék?

19. Egy fogyasztó jövedelme: I_0 időszakban 185000Ft, a következő időszakra 10%-al megnőtt. Az 1. időszakban 400db terméket, aztán 350db-ot vásárol. Számítsa ki a mutatót és állapítsa meg, hogy milyen típusú termékről van szó!

20. Két termék 2009.10.-ben „A” termék 10Ft/db, „B” termék 10000db. „A” termék ára 2009.11.-ben 20%-kal nőtt, ennek hatására „B” termék kereslete 1000-el csökkent. Számítsa ki a kereszts rugalmassági mutatóit. Állapítsa meg, hogy milyen a termékek kapcsolata?

21. Egy négytagú család egy főre jutó havi jövedelme 50 000 forint, ekkor havonta 20 kg kenyeret fogyasztanak. A családfőt elbocsátják állásából, munkanélküli segélyt kap, így az egy főre eső jövedelem 15 000 forintra csökken. Változatlan kenyérár mellett havi kenyérfogyasztásuk 22 kg lesz. Milyen típusú termék a kenyér a szóban forgó család számára?

22. A Szerencsejáték Rt. adatai szerint az idén nyáron hetente 8 millió db lottót és 2,5 millió db totószelvényt adtak el. Először a lottó árát emelték fel 40 forintról 50-ra, majd a totó esetében is ugyanez történt. A lottó áremelését követő hetekben a szelvények heti forgalma visszaesett. A Szerencsejáték Rt. árbevétele azonban összességében nőtt, a lottó mintegy 50 millió Ft pluszt hozott hetente. A totó áremelése után visszaesett a totóvásárlás, de a totó eladásából befolyt összeg változatlan maradt.
- a) A fenti adatok alapján (számítás nélkül) állapítsa meg, hogy árrugalmas vagy árrugalmatlan-e a lottó és a totó kereslete?
- b) Számítsa ki a lottó árrugalmasságát!

Igaz vagy hamis? Válassza ki a jó megoldást!

23. A közömbösségi görbe azon jószágkombinációk halmaza a fogyasztó jószágterében, amelyeket a fogyasztó egyaránt optimálisnak ítél.
24. A fogyasztó mindaddig növelheti az összhasznát a fogyasztási szerkezet átrendezésével, amíg a nyert haszna meghaladja a feláldozott haszon mértékét.
25. Gossen I. törvénye alapján a határhaszon először növekszik, majd csökken.
26. A jövedelem növekedése nem képes megváltoztatni a költségvetési egyenes meredekségét.
27. A pénz korlátozottan likvid jószág.
28. A váltó korlátlanul forgalomképes.
29. Egy Gossen II. törvényének megfelelő elveket valló fogyasztó akkor választ optimálisan, ha a jövedelmén belül az egyes termékekre költött pénzösszegek éppen meg egyeznek egymással.
30. Közömbösségi görbék kizárólag csak akkor metszhetik egymást, ha legalább az egyik termék káros jószág a fogyasztó számára.
31. A pénzhelyettesítők a modern hitelpénzrendszer időszakban jelentek meg.
32. Ha egy vagyontárgy piaci ára ceteris paribus megnövekszik, akkor jelenértéke csökken.
33. Amikor a piacon sok vállalat állít elő azonos rendeltetésű, de külső megjelenésében, minőségében eltérő termékeket, a piacon monopolista verseny van.

34. A pénz: az általános egyenértékes szerepét tartósan betöltő csereeszköz. Társadalmi viszonyt fejez ki, csak az árutermelő gazdaság kategóriája.

Válassza ki a jó megoldást!

35. **A fogyasztó ízlésvilágának változása megváltoztatja a**
- a) költségvetési egyenes helyzetét;
 - b) közömbösségi görbék helyzetét;
 - c) fogyasztó keresleti görbéjének a helyzetét.
 - d) a b) és c) válasz is helyes.
36. **A csökkenő határhaszon elvének megfelelő teljes haszon függvény a telítődési pontig**
- a) negatív értékeket vesz fel;
 - b) csökkenő függvény (a meredeksége negatív);
 - c) lineáris egyenes;
 - d) csökkenő ütemben növekvő függvény;
 - e) növekvő ütemben növekvő függvény.
37. **A piac jellegét, szerkezetét, formáját nem befolyásolja**
- a.) a piaci szereplők területi elhelyezkedése
 - b.) a termék jellege
 - c.) a piaci szereplők száma
 - d.) a piaci szereplők nagysága
38. **Nem tartozik a háztartás gazdasági funkciói közé**
- a) a megtermelt javak végső fogyasztói
 - b) a jövedelmük egy részét megtakarítják
 - c) a gazdaság munkaerőbázisát adják
 - d) hitelkínálatot hoznak létre

e) alapvető jellegű árutermelést végeznek

39. A termelési lehetőségek határán lévő pontok

- a) a maximális termelési képességet szemléltetik.
- b) Pareto hatékonyságot jelentenek
- c) coptimális erőforrás felhasználást fejeznek ki
- d) a fenti állítások egyike sem igaz

40. A paradox árhatás esetén

- a) a fogyasztó irreálisan reagál az árváltozásra
- b) a fogyasztó nem reagál az árváltozásra
- c) a fogyasztó normál módon reagál az árváltozásra

41. Mi a fedezeti pont?

- a) A fedezeti pont esetében megtérülnek a vállalat alternatív költségei, de gazdasági profitot nem realizál. A vállalat fedezeti pontja a hosszú távú fennmaradás feltételeit jelenti.
- b) A fedezeti pont esetében az eladott termékmennyiséget és az egységár szorzatából kapjuk meg. A vállalat fedezeti pontja a hosszú távú fennmaradás feltételeit jelenti.
- c) A fedezeti pont esetében az ahol az ár megegyezik az átlagos változó költséggel, és a határköltséggel. A vállalat fedezeti pontja a hosszú távú fennmaradás feltételeit jelenti.

42. A pénz funkciói:

- a) forgalmi, fizetési, elhalmozási, kincsképző és világpénz funkció
- b) forgalmi, fizetési, felhalmozási, értékmérő, kincsképző és világpénz funkció
- c) forgalmazási, fizetési, felhalmozási, értékmérő, kincsképző és világpénz funkció

43. Mi a nomináljövedelem és reáljövedelem között a különbség?

44. Mi a pozitív és negatív externália között a különbség?

45. **Mi a hasznosság ordinális és kardinális elméleti megközelítése között a különbség?**
46. **Milyen piactípusokat ismer?**
- a) Tiszta verseny; Monopólium; Oligopólium
 - b) Tiszta verseny; Konzern; Tröszt; Kartell; Monopszónium
 - c) Tökéletes verseny; Monopólium; Oligopólium; Monopolisztikus versenypiac
47. **A pénz**
- a.) az emberiség kialakulásától kezdve létezik
 - b.) nem helyettesíthető
 - c.) nem likvid
 - d.) az árutermelés kategóriája
48. **A forgalomhoz szükséges pénz mennyisége függ**
- a.) az áruk mennyiségétől
 - b.) az áruk minőségétől
 - c.) az áruk áráról
 - d.) a és b és c
 - e.) a és c
49. **Melyik válasz igaz? A költségvetési egyenes**
- a) azon jószágkombinációk összessége a közömbösségi térben, amelyek csökkenő árak és növekvő jövedelem mellett a jövedelem teljes elköltésével megvásárolhatók.
 - b) azon jószágkombinációk összessége a közömbösségi térben, amelyek adott árak és jövedelem mellett a jövedelem teljes elköltésével megvásárolhatók,
 - c) azon jószágkombinációk összessége a közömbösségi térben, amelyek csökkenő árak és növekvő jövedelem mellett a jövedelemből megvásárolhatók.
50. **A kötvény és a részvény közös tulajdonsága, hogy**
- a) tulajdonosi jogokat testesít meg;

-
- b) piaci árak eltérhet a névértéktől;
c) határozott időre szóló értékpapírok.
d) Egyik sem a fentiek közül.

II. MAKROÖKONÓMIA

Az alábbi állítások közül melyik a helyes? Válassza ki a jó megoldást!

1. Válassza ki a jó megoldást!

- a) A makroökonómia a mikrogazdaság, és a nemzetgazdaság homogén csoportokba összefogott (aggregált) gazdasági szereplőinek viselkedésével, a köztük levő jövedelmi és egyéb kapcsolatoknak az elemzésével foglalkozik.
- b) A makroökonómia a makrogazdaság (nemzetgazdaság) homogén csoportokba összefogott (aggregált) gazdasági szereplőinek viselkedésével, a köztük levő jövedelmi és egyéb kapcsolatoknak az elemzésével foglalkozik.
- c) A makroökonómia a gazdasági egységekben (háztartás és vállalat) lezajló gazdasági jelenségeket és folyamatokat az egyes szereplők nézőpontjából.

2. Válassza ki a jó megoldást!

- a) A makroökonómia feltárja azokat a törvényszerűségeket, amelyek a gazdagság egészének kapcsolatait, mozgásait jelentik. Foglalkozik a nemzetgazdagság teljesítményét meghatározó tényezőkkel, a reál- és pénzfolyamatokkal, a gazdagság egyensúlyi és egyensúlytalansági kérdéseivel, a kormányzati gazdagságpolitika lehetőségeivel és hatásaival.
- b) A makroökonómia feltárja azokat a törvényszerűségeket, amelyek a piac egészének kapcsolatait, mozgásait jelentik. Foglalkozik a nemzetközi pénzpiacok teljesítményét meghatározó tényezőkkel, a reál- és pénzfolyamatokkal, a nemzetközi egyensúlyi és egyensúlytalansági kérdésekkel, a nemzetközi gazdaságpolitika lehetőségeivel és hatásaival.
- c) A makroökonómia feltárja azokat a törvényszerűségeket, amelyek a gazdaság egészének kapcsolatait, mozgásait jelentik. Foglalkozik a nemzetgazdaság teljesítményét meghatáro-

zó tényezőkkel, a reál- és pénzfolyamatokkal, a gazdaság egyensúlyi és egyensúlytalansági kérdéseivel, a kormányzati gazdaságpolitika lehetőségeivel és hatásaival.

3. Válassza ki a jó megoldást!

- a) Az aggregálás: kisebb gazdasági egységek és folyamatok nagyobb egységekbe való összevonása, összegzése.
- b) Az indexálás: kisebb gazdasági egységek és folyamatok nagyobb egységekbe való összevonása, összegzése.
- c) Az aggregálás: nagyobb gazdasági egységek és folyamatok kisebb egységekbe való összevonása.

4. Válassza ki a jó megoldást!

- a) Az indexszám: egy homogén sokaság (pl. a fogyasztói árak vagy az összkibocsátás) nyomon követésére szolgál, és azt mutatja meg, hogy egy gazdasági mutató értéke miként változott meg az idők folyamán.
- b) Az indexszám: egy heterogén sokaság (pl. a fogyasztói árak vagy az összkibocsátás) nyomon követésére szolgál, és azt mutatja meg, hogy egy gazdasági mutató értéke miként változott meg az idők folyamán. Az indexszám fenti értelmezése esetén dinamikus indexszámról (összehasonlító viszonyszámról) beszélünk.
- c) Az indexszám: egy homogén sokaság (pl. a fogyasztói árak vagy az összkibocsátás) nyomon követésére szolgál, és azt mutatja meg, hogy egy gazdasági mutató értéke miként változott meg az idők folyamán. Az indexszám fenti értelmezése esetén dinamikus indexszámról (összehasonlító viszonyszámról) beszélünk.

5. Válassza ki a jó megoldást!

- a) A modell a valóság egyszerűsített, áttekinthető leírása, amely egy bonyolult rendszer alapvető vonásainak néhány lényegi összefüggésen keresztüli ábrázolására szolgál.
- b) A mérleg a valóság egyszerűsített, áttekinthető leírása, amely egy bonyolult rendszer alapvető vonásainak néhány lényegi összefüggésen keresztüli ábrázolására szolgál.

- c) A mérleg egy kétoldalú kimutatás, amelynek bal oldalán az forrásokat felhasználásuk szerint, jobb oldalán az eszközöket kialakulásuk szerint összesítjük egy meghatározott időpontban és értékben.

6. A *ceteris paribus*” feltételezés az,

- a) amikor két változó hatását nézzük a többi változatlansága mellett;
b) amikor is csak a mikroökonómiai hatásokat nézzük a makroökonómiai tényezők változatlansága mellett;
c) amikor is minden változó hatását nézzük a egy változatlansága mellett;
d) amikor is csak egy változó hatását nézzük a többi változatlansága mellett.

7. Válassza ki a jó megoldást!

- a) A modell egy kétoldalú kimutatás, amelynek bal oldalán az eszközöket felhasználásuk szerint, jobb oldalán az eszközöket forrásuk szerint összesítjük egy meghatározott időpontban és értékben.
b) A mérleg: egy kétoldalú kimutatás, amelynek bal oldalán az eszközöket felhasználásuk szerint, jobb oldalán az eszközöket forrásuk szerint összesítjük egy meghatározott időpontban és értékben.
c) A modell egy kétoldalú kimutatás, a valóság egyszerűsített, áttekinthető mása.

8. A makrogazdasági kibocsátás lehet

- a) nominális kibocsátás; reális kibocsátás; potenciális kibocsátás
b) nominálkibocsátás; reálkibocsátás; potenciális kibocsátás
c) nominál bocsátás; tényező kibocsátás; potenciális kibocsátás

9. Válassza ki a jó megoldást!

- a) Az infláció: az árszínvonal tartós és általános emelkedése, azaz egységnyi pénz vásárlóerejének folyamatos csökkenése. A pénz vásárlóértékének alakulása az árszínvonal-változás reciproka.

- b) A defláció: az árszínvonal tartós és általános emelkedése, azaz egységnyi pénz vásárlóerejének folyamatos csökkenése. A pénz vásárlóértékének alakulása az árszínvonal-változás reciproka.
- c) Az infláció: az pénzsínvonal tartós és általános emelkedése, azaz egységnyi pénz vásárlóerejének folyamatos csökkenése. A pénz vásárlóértékének alakulása a pénzsínvonal-változás reciproka.

10. Melyik válasz nem jó?

- a) A beruházás a tartós használatú (amortizálódó) eszközök pótlására és bővítésére fordított tőkejavak vásárlása.
- b) A beruházás lehet bruttó beruházás, nettó beruházás és amortizáció.
- c) Minden olyan beruházás, amelyet nem a folyó fogyasztás céljait szolgáló termékek és szolgáltatások megvásárlására fordítanak, rontja a nemzetgazdasági mérleget.

11. A népgazdasági mérlegek közé tartozik

- a.) a háztartás-gazdálkodás mérlege.
- b.) a vállalati munkaerőmérleg.
- c.) az ágazati kapcsolatok mérlege.
- d.) a banki eredmény-kimutatás mérlege.

12. Csak a makroökonómia elemzési módszerei közé tartozik

- a) határelemzés.
- b) a modellalkotás.
- c) a matematikai módszerek alkalmazása
- d) az indexelés.

13. A következő definíciók után írja oda a felsorolt fogalmat, vagy a betűjelét!

Fogalmak: Makroegyensúly, Bruttó beruházás; Megtakarítás; Makrojövedelem; Fogyasztás;

Definíciók:

- a.) A tartós használatú eszközök pótlása és bővítése.

- b.) A felhalmozásra és hitelfinanszírozásra fordítható összeg.
- c.) A munka-, a tőke/földjövedelmek és a vállalkozói nyereség összeg.
- d.) A makrojövedelem azon része, amelyet árukra költünk el.
- e.) A makrogazdaság azon állapota, amikor az aggregált kereslet megegyezik az aggregált kínálattal.

14. A makroökonómia által vizsgált célok között szerepel

- a) a monetáris politika.
- b) az árszínvonal-stabilitás.
- c) az adópolitika.
- d) fentiek mindegyike.

15. Egy pécsi gyár rendszeresen foglalkoztat munkaszerződés alapján egy osztrák mérnököt szakmérnökként, és munkáját a törvényes feltételek mellett díjazza. A mérnök fizetesként kapott jövedelmét tartalmazza

- a) Magyarország GDP-je.
- b) Ausztria GDP-je.
- c) Magyarország GNP-je.
- d) Ausztria GNI-je.
- e) b és c.

Számolja ki a jó megoldást!

16. Tételezzük fel, hogy a nominál GDP = 600 és az árindex 120. Akkor a reál GDP egyenlő

- a) $600 / 120 = 5,0$.
- b) $600 / 120 * 100 = 500$.
- c) $600 * 120 = 72\ 000$.
- d) $600 * 120 / 100 = 720$.

17. **Egy gazdaság adatai:** $C = 18000$ $T = 7000$; $I = 4000$ $TR = 2500$; $G = 5\,000$; $Ex = 3000$;

$Im = 4000$

- a) Mekkora az ország GDP-je?
- b) Mekkora a magánszektor rendelkezésére álló jövedelem?
- c) Milyen a költségvetés egyenlege?

18. **Határozza meg a hiányzó adatokat!**

GDP	3000
NDP	2200
Amortizáció	?
Nettó beruházás	?
Bruttó beruházás	1200
Összes végső fogyasztás	1900
Külkereskedelmi egyenleg	?

19. **2001. évben Nekeressd országban az összes kibocsátás 4500 m\$ volt.** A folyó termelő felhasználás 2600 m\$, a tárgyi eszközök értékcsökkenése 500 m\$. Külföldről származó elsődleges jövedelem 40 m\$, a külföldiek itthon szerzett elsődleges jövedelme 20 m\$. Határozza meg a GDP-t, a GNI-t, és az NDP-t!

20. **Gazdaság-land adatai a következők:** a bruttó hazai termék $GDP=2250$, a bruttó nemzeti jövedelem (GNI): 2200, az összes végső fogyasztás 1500, a felhalmozás 700, az export értéke 400, az amortizáció 200. Határozza meg ebben a gazdaságban az import értékét!

21. **Ha egy gazdaságban 2009-ben** a fogyasztás értéke 7000, a beruházások nagysága 3000, az amortizáció értéke 1200, az állami vásárlások nagysága 1500, az export 7000, az import 8000, a külföldről beáramló transzferek értéke 600, a külföldre kiáramló transzferek értéke 100 volt.

- a) Mekkora a bruttó hazai termék értéke 2009-ben: a) 8500, b) 7500, c) 8000, d) 10500. e) Egyik sem helyes.

**„NYE-DUÁL- Új utakon a duális felsőoktatással a Nyíregyházi Egyetemen,
az Északkelet-Magyarországi térség felemelkedéséért”**

- b) Határozza meg a szóban forgó gazdaságban 2009-ben a bruttó rendelkezésre álló jövedelem nagyságát!
- c) Amennyiben az előző évhez képest az árak 25 %-kal emelkedtek, akkor mekkora a reál GDP nagysága?

22. Egy háromszereplős gazdaságban a végső felhasználás szerkezete: fogyasztás: 340, kormányzati vásárlások 80, beruházások 60. Az állami költségvetés bevételei: vállalatok adója 160, háztartások adója 40. Az állami költségvetés transzferkiadásai: vállalati transzfer 25, háztartási transzfer 80. A háztartások tényezőjövedelme : 310

- a) Határozza meg a fenti feltételek mellett a gazdaságban rendelkezésre álló jövedelem nagyságát!
- b) Mekkora lesz a háztartási szektor megtakarítása?

23. Egy zárt nemzetgazdaságban lakossági fogyasztást az alábbi függvény írja le:

$C(Y) = 250 + 0,7 \times Y_d$, ahol Y_d a rendelkezésre álló jövedelem. A beruházási keresletet az $I(r) = 350 - 10 \times r$ függvény adja meg. A gazdaságban megtermelt jövedelem 2150 pénzegység volt, s ez hosszú távon nem változik. A kormányzati kiadások értéke 300 pénzegység, s az egyösszegű adók 250 pénzegységet tettek ki. (A magán megtakarításokra: $SP = SH + SV$) Mennyi az egyensúlyi kamatláb, a beruházás, a fogyasztás, a magán- és az állami megtakarítás nagysága?

24. Egy gazdaság ágazatait jellemző adatok: (milliárd pénz)Töltse ki a táblázat hiányzó részeit!

Ágazat	GO	Termelő fogyasztás	GDP
kitermelő ágazatok	2000		1500
mezőgazdaság		600	400
elektronikus ipar	6500		3400
kereskedelem	8000	4500	
Összesen			

25. Számítsa ki a következő táblázat hiányzó részeit!

Év	GDP folyó áron	GDP deflátor	GDP bázis áron (1. év)
----	----------------	--------------	------------------------

2001	13000	1	
2006	17700		12000
2011		1,25	22000

Igaz vagy hamis? Írja mellé a jó megoldást!

26. A mikroökonómia az egyes gazdasági szereplők optimális gazdálkodásának feltételeit vizsgálja.
27. A kormányzati gazdaságpolitika meghatározza a makroökonómiai összefüggések érvényességét.
28. A mérleg olyan egyoldalú kimutatás, amelynek bal oldalán a források, jobb oldalán a felhasználások szerepelnek.
29. A "fogyasztási cikkek" magasabb aggregáltsági fok, mint a "ruházati cikkek"
30. A makrogazdaság vállalati szektorához soroljuk a nem profitérdekelt szervezeteket is.
31. A nominálkibocsátás általában kisebb, mint a reálkibocsátás.
32. A makrogazdaság állami szektorhoz soroljuk a nem profitérdekelt szervezeteket.
33. A GNP változatlan árakon ugyanazt jelenti, mint a "reál GDP".
34. A kibocsátás által elért jövedelmek nagysága egyenlő a személyes jövedelmek nagyságával.
35. Egyensúlyi helyzetben mindenki napi nyolc órát dolgozik.
36. A diszkontálás nem más, mint jelenérték számítás.
37. A magánberuházási kereslet a jövedelem pozitív függvénye.
38. A fiskális politika növelheti a makrokeresletet a kormányzati kiadások növelése révén és /vagy az adók csökkentése révén.
39. Az SZJA egyenes adó.

Válassza ki a jó megoldást!

40. A négszereplős makrogazdasági modellben

- a) az állam, mint harmadik szereplő megjelenik;
- b) a bank, mint főszereplő megjelenik;
- c) a külföld, mint negyedik szereplő színre lép;

- d) mindhárom válasz igaz;
- e) csak az a) és c) válasz igaz;
- f) egyik válasz sem igaz.

41. Amennyiben a központi bank értékpapírokat ad el kereskedelmi bankoknak, akkor

- a) nő a kereskedelmi bankok jegybanki tartaléka,
- b) változik a kötelező tartalékráta,
- c) csökken a forgalomban lévő pénzmennyiség,
- d) bővül a kereskedelmi bankok hitelezési kerete.
- e) egyik válasz sem igaz.

42. A nominális pénzkínálat nő, ha

- a) egy vállalat hitelt vesz fel a kereskedelmi bankjától,
- b) egy háztartás készpénzt vesz fel a banki folyószámlájáról,
- c) egy vállalat kifizeti tartozását egy másik vállalatnak,
- d) egy kereskedelmi bank kamatot szed adósától.
- e) egyik válasz sem igaz.

43. A nominális pénzkínálat csökken, ha a központi bank

- a) a nyílt piaci műveletek során értékpapírokat vásárol, b). növeli a tartalékrátát, c). növeli a diszkontrátát, d) növeli a betéti kamatokat, e). egyik előző válasz sem helyes.

44. Az NNI egyenlő az alábbi különbséggel:

- a) GDP - amortizáció.
- b) GNI - amortizáció.
- c) NNDI + külföldről származó jövedelmek.
- d) GNI - GDP.
- e) egyik sem.

45. A kötelező tartalékráta növelésének közvetlen hatása:

- a) a pénzkereslet növekedése, b) a pénzkereslet csökkenése, c) a pénzkínálat növekedése,
d) a pénzkínálat csökkenése, e) a kamatláb csökkenése.

46. A súrlódásos (frikciós) munkanélküliség oka lehet

- a) a munkapiaci információáramlás tökéletlensége, a munkahelykeresés időigényessége
b) a magas minimálbér.
c) a nominálbérek rugalmatlansága.
d) a munkakínálat korlátozott mobilitása.
e) a fentiek mindegyike

47. A munkanélküliség oka lehet:

- a) hogy az emberek folyton ki- és belépnek a munkaerőpiacra,
b) hogy a gazdaság válságban van,
c) hogy a munkaerő mindig a magasabb munkabérért harcol,
d) nem eléggé szakképzettek a munkát vállalni szándékozók.
e) mindegyik előző válasz helyes.

48. A nyugdíj-korhatár emelése

- a) csökkenti a munkakínálatot és a reálbéreket,
b) növeli a munkakínálatot és csökkenti a nominálbéreket,
c) csökkenti a munkakeresletet,
d) növeli a munkakínálatot és a reálbérek csökkenésének irányába hat.
e) egyik válasz sem igaz.

49. A munkanélküliség csökkentésének egyik módja

- a) a vállalati adóterhek növelése,
b) a pénzmennyiség csökkenése,
c) a lakossági fogyasztás adóterheinek növelése,
d) a szociális kiadások csökkenése.
e) egyik válasz sem igaz.

50. Az alábbi intézkedések közül melyik nem tartozik a fiskális politikához?

- a) adónövelés,
- b) szociális kiadások csökkentése,
- c) kamatemelés,
- d) állami beruházások növelése.
- e) egyik válasz sem igaz.

III. PÉNZÜGYI ISMERETEK

Válassza ki a jó megoldást!

1. Melyik szervezet felelős ma Magyarországon az adópolitikáért?

- a) A Nemzeti Adó- és Vámhivatal.
- b) A Nemzetgazdasági Minisztérium.
- c) A Magyar Nemzeti Bank.
- d) Miniszterelnökség.

2. Az alábbiak közül melyik nem szakosított pénzüintézet?

- a) A lízingcég.
- b) A lakás-takarékpénztár.
- c) A fejlesztési bank.

3. Lehet-e egy befektetőnek két különböző befektetési jegye?

- a) Igen, lehet.
- b) Nem.
- c) Csak akkor, ha tartós befektetési számlára helyezi az egyiket.

4. Az alábbiak közül melyik nem értékpapír?

- a) A részvény.
- b) A kötvény.
- c) Babakötvény.
- d) A hitelkártya.

5. Mi a bankautomata nevének elfogadott rövidítése?

- a) HTM.
- b) THM.
- c) ATM.
- d) MNB

6. Mely adó beszedése nem tartozik a NAV hatáskörébe?

- a) SZJA
- b) A gépjárműadó.
- c) A társasági adó.
- d) A népegészségügyi termékadó.

8. Melyik szervezet gondoskodik a hazai betétek védelméről?

- a) BUBOR.
- b) NAV
- c) BUX.
- d) OBA.

9. Mit jelent a „csekk” fogalma az alábbiak közül?

- a) A közüzemi szolgáltatók által a fogyasztók részére megküldött számla.
- b) Csak engedménnyel kiegyenlítendő kötelezettség, azaz csekk.
- c) Készpénzt helyettesítő fizetési eszköz.
- d) Magánszemélyek közötti fizetési forgalomban használt váltó.

10. Milyen típusú biztosítás a casco biztosítás?

- a) Felelősségbiztosítás.
- b) Kötelező gépjármű biztosítás.
- c) Vagyonbiztosítás.
- d) Balesetbiztosítás.

11. Milyen szolgáltatás nem finanszírozható adómentesen az egészségpénztári befizetésekéből, megtakarításból?

- a) Orvosi ellátás.
- b) Gyógyszer, gyógyászati segédeszköz vásárlása.
- c) Sporteszköz vásárlása.

12. Mely feladat tartozik a Költségvetési Tanács hatáskörébe?

- a) Önkormányzatok gazdálkodásának felügyelete, ellenőrzése.
- b) A költségvetési törvényjavaslat tervezetének véleményezése.
- c) Hozzájárulás a zárszámadás elfogadásához.
- d) A hároméves makrogazdasági, költségvetési előrejelzés véleményezése.

13. Mire igényelhető a Diákhitel2 összege?

- a) Középfokú képzésre.
- b) Felsőoktatási szakképzésre.
- c) Tanulmányok díjára.
- d) Posztgraduális szakképesítésre.

14. Melyik nem banki pénzügyi szolgáltatás?

- a) számlavezetés
- b) eszközlízing
- c) betételhelyezés
- d) hitelfelvétel

15. Melyik pénzügyi intézmény nem nyújthat pénzügyi lízingszolgáltatást?

- a) Hitelintézet

- b) Pénzügyi közvetítő
- c) Pénzügyi vállalkozás.
- d) Engedéllyel rendelkező pénzügyi intézmény

16. Milyen kortól indíthat fiatalkorú magyar állampolgár saját bankszámlát

- a) Bármilyen korú, akár csecsemő is rendelkezhet saját bankszámlával.
- b) 16 éves kortól lehet saját bankszámlát nyitni.
- c) Kizárólag 18. éves kortól csak
- d) 14 életévet betöltött fiatal.

17. Melyik nem helyes?

- a) ECB, vagyis Európai Kereskedelmi Bank
- b) ÁSZ, azaz Állami Számvevőszék
- c) BEVA, azaz Befektető-védelmi Alap
- d) ÁKK, vagyis Államadósság Kezelő Központ

18. Lakáshitel szerződés esetén milyen biztosítást kötelező kötnie a hitelt felvevő ügyfélnek?

- a) Általános pénzügyi biztosítás fedezetként a hitelre.
- b) Nem kötelező semmilyen biztosítást kötnie, csak lehetőség.
- c) Élet és balesetbiztosítás, ami a bank fedezetét garantálja.
- d) Lakásbiztosítás

19. Az egészségpénztár által finanszírozható szolgáltatások/termékek megvásárlása az alábbiak közül melyik esetben szabályos?

- a) Bankkártyával, számla nélkül.
- b) Készpénzben, nyugta ellenében.
- c) Bankkártyás fizetéssel, számla ellenében.
- d) Készpénzben, nyugta ellenében

20. Melyik nem helyes?

- a) IMF, vagyis Nemzetközi Valutaalap
- b) OBA, vagyis Országos Betegbiztosítási Alap

- c) EBRD, azaz Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank
- d) MABISZ, azaz Magyar Biztosítók Szövetsége

21. Mi a hozam

- a) A befektetések hozadéka, tágabb fogalom a kamatnál, mivel a hozam a kamatjövedelem, valamint a befektetésen keletkezett árfolyamnyereség, illetve veszteség összege.
- b) Az adós által az igénybe vett kölcsön használatáért a kölcsönnyújtónak fizetendő, rendszerint időarányosan térítendő pénzösszeg, a kölcsönadott pénz ára.
- c) A befektetések hozadéka, tágabb fogalom a haszonnál, mivel a hozam a kamatjövedelem, a befektetésen keletkezett árfolyamkockázat nyeresége.
- d) A lekötött betétek esetén a bank a befektető pénzét meghatározott időtartamra leköti, amely után a bank a lekötött összegtől, a futamidőtől és a pénznemtől függő hozamot fizet.

22. A jegybanki alapkamathoz képest a hitelkamatok...

- a) általában alacsonyabbak.
- b) általában nem különböznek.
- c) mindig alacsonyabbak.
- d) általában magasabbak.

23. Mit biztosít a bankok szavatoló tőkéje

- a) A hitel visszafizetési kockázatot.
- b) Stratégiai kockázatot.
- c) Piaci kockázatot.
- d) Társadalmi kockázatot.

24. A gazdaságpolitika eszközei lehetnek:

- a) Funkcionális és ágazati eszközök.
- b) Expanzív vagy restriktív eszközök.
- c) Magatartást indukáló, utasító vagy egyeztető eszközök.**
- d) Mindhárom válasz igaz.

25. Az államháztartás rendszere áll a:

- a) Központi költségvetés és az elkülönített állami pénzalapok eszközök.
- b) Helyi és helyi kisebbségi önkormányzat, vagy restriktív eszközök.
- c) Mindkét válasz igaz.**
- d) Egyik válasz sem igaz.

26. Az államháztartás rendszerét az alábbi elvek szerint kell összeállítania:

- a) Áttekinthetőség és egységesség elve és a nyilvánosság elve.
- b) Nettó elszámolás elve; valódiság elve; részlegesség elve; pénzforgalmi szemlélet.
- c) Mindkét válasz igaz.
- d) Egyik válasz sem igaz.

27. Az MNB alapvető feladatai:

- a) A bankjegy és az érme kibocsátása a kormány segítségével.
- b) A nemzeti fizetőeszköz értékállóságának védelme
- c) Mindkét válasz igaz.
- d) Egyik válasz sem igaz.

28. A bankműveletek lehetnek:

- a) aktív: a bankmérleg eszköz oldalán jelenik meg, követelést testesít meg.
- b) passzív: a bankmérleg forrás oldalán jelenik meg, visszafizetési kötelezettséget jelent
- c) semleges: közvetlenül nem módosítja a bank mérlegét.
- d) Mindhárom válasz jó.
- e) Egyik sem jó válasz.

29. Passzív bankműveletként a betétgyűjtés jelenik meg. A betétgyűjtés lehet:

- a) a betétet elhelyező szerint, a pénznem szerint, kamatozás módja, lekötés időtartama,
- b) a betétet elhelyező szerint, a pénznem szerint, kamatozás módja, lekötés időtartama,
- c) a betétet elhelyező szerint, a pénznem szerint, kamatozás módja, lekötés időtartama,

30. A bankszámla lehet:

- a) elkülönített betétszámla, devizaszámla, betétszámla, hitelszámla, telephelyi számla
- b) elkülönített betétszámla, folyószámla, betétszámla, hitelszámla, telephelyi számla
- c) nemzeti számla, csekk, elektronikus online számla.

31. Az értékpapírok lehetnek lejárat szerint:

- a) Rövid lejáratúak: 1 év alatti lejárat, kincstári váltó, kereskedelmi értékpapír, letéti jegyek.
- b) Középlejáratúak: 1-5 éves lejáratú kötvények; Hosszú lejáratúak: az 5 évnél hosszabb lejáratú kötvények, (tipikus fajtája a jelzálog-hitellel). f
- c) Lejárat nélküli: részvény, és néhány örökjáradékos kötvényszerű
- d) Mindhárom.
- e) Egyik megoldás sem jó.

Igaz vagy hamis? Válassza ki a jó megoldást!

- 32. A központi költségvetés lehet egyensúlyban, deficit és szuficit is.
- 33. Közgazdasági megközelítésben az értékpapír valamilyen vagyonnal kapcsolatos jogot megtestesítő forgalomképes okirat, vagy számlán megjelenő összeg, illetve elektronikus jel.
- 34. A leggyakoribb biztosítások az életbiztosítások, valamint baleset-, illetve betegségbiztosítások, a gépjármű-biztosítások (KGFB, casco); a lakásbiztosítások, valamint az utasbiztosítások
- 35. Korábban a bankbetéteket az állam teljes körűen garantálta. 1993-ban született meg a piacgazdasági alapokra épülő betétbiztosítás rendszere, melyet az Országos Betétbiztosítási Alap működtet.
- 36. A bankkártya egy olyan készpénzfizetést helyettesítő eszköz, amely bank folyószámlájához kapcsolódik, használatának fedezetül pedig a kereskedelmi bankokban lévő teljes pénzügyi szolgálat.

37. A pénzügypolitika lehet fiskális, monetáris és hitelpolitika.

38. Az OBA gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi.

Számolja ki a helyes megoldást!

39. Évi 130.000 Ft gazdasági profitot biztosító földterületet érdemes-e eladni 420.000 Ft-ért, ha a kapott összeget évi 30%-os hozammal lehet befektetni.

40. A Nagy család 18 évvel ezelőtt 5 millió forintot nyert a lottón. Elhatározták, hogy a pénzből 18 év múlva lakást vesznek, addig az egész összeget 5%-os kamatra lekötik az egyik bankban. Sikerült-e a Nagy család terve, ha az általuk megvásárolni kívánt lakás 15 millió forintba kerül?

41. Tételezzük fel, hogy csak fix kamatozású állampapírok vannak egy gazdaságban, amelyekre az állam 6%-os kamatot garantál. Ha a kereslet megnövekedése miatt egy 10 000 forint névértékű papír árfolyama 12 000 forintra nő, mekkora lesz a piaci kamatláb?

42. Tételezzük fel, hogy csak fix kamatozású állampapírok vannak egy gazdaságban, amelyekre az állam 6%-os kamatot garantál. Ha a kereslet megnövekedése miatt egy 10 000 forint névértékű papír árfolyama 12 000 forintra nő, mekkora lesz a piaci kamatláb? Mi történik azonban, ha a 10 000 forintos állampapírt megvenni szándékozó 6%-os kamatlábra számít, legfeljebb mekkora jelenlegi kamatláb mellett célszerű azt megvásárolnia?

43. Egy gazdaságban a kötelező tartalékráta 8 %. Ha egy kereskedelmi bank 6250 m Ft hitelt akar nyújtani, akkor mFt jegybanki tartalékra van szüksége.

- a) 250 b) 500 c) 625 d) 781,25 e) egyik válasz sem helyes.

- 44. Egy vállalat egy középtávú beruházási tervet mérlegel.** Az alábbi táblázat a beruházás várható folyó bevételét és várható folyó költségeit tartalmazza az egymást követő években:

Megnevezés/Évek	1.	2.	3.	4.	5.
várható bevétel (ezer Ft)	100	200	280	282,048	284,416
várható költségek (ezer Ft)	148	128	107,2	168	160

A beruházás költsége a 0. évben egy összegben merül fel. Ez $K_0 = 210$ ezer Ft.

- Mekkora a beruházás nettó jelenértéke?
- Érdemes-e ilyen körülmények között megvalósítani a beruházást?

Válaszolja meg helyesen a feladatokat!

- 45.** A köznapi értelemben használt bankszámla kifejezés egy gyűjtőfogalom, mivel célját tekintve valójában többféle bankszámlát különböztetünk meg, melyek lehetnek:
- folyamszámla, alapszámla, betétszámla, hitelszámla, valamint fedélzeti vagy letéti számla.
 - folyószámla, alapszámla, betétszámla, hitelszámla, valamint fedezeti vagy letéti számla.
 - folyószámla, alapos számla, betétesi számla, valamint banki vagy letéti számla.

- 46. Melyik válasz helytelen? A bankszámlákat csoportosíthatjuk**

- devizanem, igénybe vevői kör és funkció szerint
- b) pénzforgalmi és megtakarítási cél, biztonság és funkció szerint**

- 47. A központi bank teremtette pénz abban különbözik a kereskedelmi bankok által teremtett pénztől, hogy**

- az előbbi nem létezhet számlapénz formájában,
- az utóbbi elfogadása nem kötelező,
- az előbbi elfogadása világszerte kötelező,
- csak az előbbi létezhet készpénz formájában.
- k) egyik válasz sem igaz.**

48. Hazai bankrendszerünkben pénzt teremthet:

- a) a központi bank,
- b) a kereskedelmi bankok,
- c) központi bank és a kereskedelmi bankok egyaránt
- d) a nem monetáris pénzintézetek,
- e) az előző intézmények mindegyike.
- f) egyik válasz sem igaz.

49. Jelölje be, hogy az alábbiak közül melyik állítás nem igaz a mai pénzre:

- a) hitelpénz,
- b) a bankrendszer passzívája,
- c) a nem banki szektor aktívája,
- d) csak a központi bank teremtheti.
- e) egyik előző válasz sem helyes.

50. A kötvény és a részvény közös tulajdonsága, hogy

- e) tulajdonosi jogokat testesít meg;
- f) piaci árak eltérhet a névértéktől;
- g) határozott időre szóló értékpapírok.
- h) Egyik sem a fentiek közül.

IV. NAPI AKTUÁLIS TÉMÁK FELADATAI

Válassza ki a jó megoldást!

- 1. Melyik intézményt jellemzi a következő állítás? „Célja a fejlődő országok gazdaságainak korszerűsítése, fejlesztési, beruházási tevékenységük hitellel történő finanszírozása. Az intézmény által folyósított hitelek visszafizetésére a kormányoknak garanciát kell vállalniuk.”**
 - a) Nemzetközi Valutaalap (IMF)
 - b) Világbank
 - c) Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)

- 2. A vám- és pénzügyőrök ellenőrizhetnek közutakon gépjárműveket?**
 - a) Semmilyen körülmények között
 - b) Önállóan nem, csak rendőrséggel együtt
 - c) Igen

- 3. Elsősorban mely két tényező esetén merülhet fel a gyanú, hogy befektetésünk nem a legbiztosabb helyen van, és akár visszaélés is történhet a pénzünkkel?**
 - a) Piaci kamatszintet jelentősen meghaladó hozamígéretetek.
 - b) Off-shore háttér, az MNB-felügyelet hatálya nem terjed ki a cégre.
 - c) Sok reklám, hirdetés a cég részéről.
 - d) Kizárólag lakossági befektetők megcélzása.

- 4. Mikortól kamatozik a Diákhitel?**
 - a) Az első utalástól kezdve
 - b) A törlesztés elkezdésekor

c) Nem kamatozik

5. A tőzsdén az emelkedő trenddel rendelkező piacokat ... nevezik.

- A) tigris piacnak
- B) bika piacnak
- C) hatékony piacnak

**6. A felsoroltak közül mely intézmények ellenőrzik az EU költségvetésből teljesített
kifizetések felhasználását?**

- a) Az Europol.
- b) Az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrzési Bizottsága.
- c) A Gazdasági és Pénzügyminiszterek Tanácsa.
- d) Az Európai Számvevőszék.

7. A felsoroltak közül melyik forrásból származik bevétele az EU költségvetésének?

- a) Az EU-tagállamok által beszedett jövedéki adóból.
- b) Az EU intézményei által kivetett bírságokból.
- c) Az EU intézményeiben dolgozók befizetéseiből.
- d) Az EU-ban működő bankok által befizetett tranzakciós adóból.

**8. Több, mint 185 éve jelent meg Gróf Széchenyi István, a magyar gazdasági szakiroda-
lom egyik első képviselőjének munkája. A mű a magyar gazdasági és politikai élet meg-
reformálását hirdette, központi kérdésként vetette fel az akkor már elavult ősiség jogá-
nak megszüntetését. Mi a mű címe?**

- a) Hitel
- b) Világ
- c) Stádium

9. Milyen következményekkel járhat a Diákhitel törlesztésének elmulasztása?

- a) Szerződés felmondása.

- b) Nem történik semmi.
- c) Hallgatói jogviszony megszűnése.
- d) Késedelmi kamat felszámítása.

10. Milyen méretkategóriákba sorolhatjuk a magyar vállalkozásokat?

- a) mikrovállalkozás, kisvállalkozás
- b) középvállalkozás, nagyvállalkozás
- c) mindegyik
- d) egyik sem

11. Az alábbiak közül melyik ország fizet be többet az EU költségvetésébe, mint amennyit támogatásként onnan megkap?

- a) Franciaország.
- b) Írország.
- c) Magyarország.

12. Az üzleti terv időtávja lehet

- a) rövid, közép és hosszútáv
- b) csak rövid távra lehet tervezni
- c) csak hosszú távra tudunk tervezni
- d) napjainkban nem készítünk üzleti tervet

13. Az rövid távú üzleti terv lehet

- a) 1-3 év
- b) 2-5 év
- c) 1 évnél rövidebb

14. Az üzleti tervezés fontos része

- a) szervezeti felépítés, a pénzügyi terv és a vezetői összefoglaló
- b) menedzsment terv, pénzügyi terv és a vezetési összefoglaló
- c) marketing terv, pénzügyi terv és a vezetői összefoglaló

Válaszolja meg a kérdést!

15. Tisztelt Hölgym/Uram! Pénzsztár Irma vagyok és a hazai betétbiztosítás védelmével kapcsolatosan érdeklődnék, hogy mely a magyarországi székhelyű bankokban, vagy azok külföldi fiókjaiban elhelyezett, névre szóló banki betétek (lekötéstől függetlenül) jogosultak a védelemre?
16. Tisztelt Hölgym/Uram! Pénzsztár Imre vagyok és érdeklődnék, hogy milyen jogaim vannak, ha a termékre a jogszabály szerint kötelező jótállás vonatkozik és a termék meghibásodik?
17. Tisztelt Hölgym/Uram! Pénzsztár Irma vagyok és érdeklődnék, hogy milyen lehetőségeim vannak, ha az interneten egy spanyol honlapról vásároltam konyhai felszerelést, de a vállalt határidőre a termék nem érkezett meg. A kereskedő nem válaszol a reklamáló e-maileimre. Mit tehetek, kihez fordulhatok?
18. Tisztelt Hölgym/Uram! Pénzsztár Imre vagyok és érdeklődnék, hogy milyen kihez fordulhatok, mit kell tennem, ha egy magyar vállalkozóval jogvitába kerültem és nem reagál a megkeresésemre?
19. Tisztelt Hölgym/Uram! Pénzsztár Imre vagyok és érdeklődnék, hogy milyen jogaim vannak, ha a panaszom a pénzügyi szolgáltatónál már előterjesztettem, azonban a panaszomra nem kaptam választ?

Igaz vagy hamis? Válassza ki a jó megoldást!

20. Az OBA-t egy független részvénytársaság irányítja, melyben képviselői útján részt vesz a hazai pénzügyi világ valamennyi szereplője.

21. Korábban a bankbetéteket az állam teljes körűen garantálta. 1993-ban született meg a piacgazdasági alapokra épülő betétbiztosítás rendszere, melyet az Országos Betétbiztosítási Alap működtet.
22. A fogyasztók körében egyre népszerűbb online árverések a távollévők között megkötött szerződések körébe tartoznak.
23. Online vásárlás esetén az Európai Unió tagállamaiban nincs közös uniós szabályozás a fogyasztókat érintő jogok tekintetében (például elállási jog).
24. A vonatkozó jogszabályok a fogyasztók elektronikus kereskedelemben vetett bizalmának erősítése és az ismertetett kockázatok csökkentése érdekében részleges tájékoztatási kötelezettséget rónak a webáruház üzemeltetőjére, valamint a fogyasztók számára egy utólagos megfontolási időt (úgynevezett elállási jogot, a termék visszaküldésének jogát) is biztosítják, ami Magyarországon 6 hónap.
25. Az OBA gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi.
26. Az OBA-t egy független részvénytársaság irányítja, melyben képviselői útján részt vesz a hazai pénzügyi világ valamennyi szereplője.
27. Korábban a bankbetéteket az állam teljes körűen garantálta. 1993-ban született meg a piacgazdasági alapokra épülő betétbiztosítás rendszere, melyet az Országos Betétbiztosítási Alap működtet.
28. A fogyasztók körében egyre népszerűbb online árverések a távollévők között megkötött szerződések körébe tartoznak.
29. Online vásárlás esetén az Európai Unió tagállamaiban nincs közös uniós szabályozás a fogyasztókat érintő jogok tekintetében (például elállási jog).

30. A vonatkozó jogszabályok a fogyasztók elektronikus kereskedelembe vetett bizalmának erősítése és az ismertett kockázatok csökkentése érdekében részleges tájékoztatási kötelezettséget rónak a webáruház üzemeltetőjére, valamint a fogyasztók számára egy utólagos megfontolási időt (úgynevezett elállási jogot, a termék visszaküldésének jogát) is biztosítják, ami Magyarországon 6 hónap.
31. A bankszámlákat csoportosíthatjuk devizanem, igénybe vevői kör és funkció szerint.
32. A szerződési feltételek közül a biztosítási díj és annak fizetési gyakorisága mellett a legfontosabb, hogy milyen biztosítási eseményekre terjed ki a biztosító szolgáltatási kötelezettsége, melyek a biztosító mentesülésének esetei, az alkalmazott kizárások köre.

Melyik válasz helyes vagy helytelen?

33. Mit jelent az internetes vásárlás?

- a) nem személyesen, hanem e-mail útján történő vásárlás;
- b) nem személyesen, hanem kereskedelmi ügynök segítségével történő vásárlás;
- c) nem személyes, hanem telefonon történő vásárlás;
- d) nem személyesen, hanem internetes áruházban történő vásárlás.

34. Milyen kötelezettségek terhelik az ügyfelet a biztosítás megkötésekor?

- a) díjfizetési kötelezettség
- b) közlési kötelezettség
- c) adófizetési kötelezettség
- d) mindhárom
- e) egyik sem

35. Mit felügyel a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a fogyasztóvédelem területén?

- a) A fogyasztókat.
- b) A fogyasztóvédelmi laborokat.
- c) A magyarországi Európai Fogyasztói Központot.

d) A pénzügyi fogyasztóvédelmi szervezeteket.

36. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság 2016. december 31. napjával jogutódlással megszűnt.

- a) NFH általános jogutódja a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium.
- b) NFH általános jogutódja a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hivatal.
- c) Másodfokú ügyekben országos illetékességgel a Pest Megyei Kormányhivatal jár el.
- d) Másodfokú ügyekben országos illetékességgel a Pest Megyei Fogyasztóvédelmi Hivatal jár el.

37. Melyik hatóság jogosult fogyasztóvédelmi ügyekben eljárni?

- a) Első fokon a területi NAV.
- b) Első fokon a területi járási hivatal.
- c) Másodfokú ügyekben országos illetékességgel az Európai Fogyasztói Központ.
- d) Másodfokú ügyekben országos illetékességgel a Pest Megyei Kormányhivatal.

38. Az önkéntes nyugdíjpénztár tagja milyen módon használhatja fel megtakarítását?

- a) Meghatározott idejű tagsági viszony után a pénztártagok kedvező kamatozású tagi kölcsönért fordulhatnak a pénztárakhoz.
- b) Kizárólag nyugdíj kiegészítésként.
- c) Adó- és illetékterhek megfizetési kötelezettsége után lakáscélra, bármikor.
- d) Évente egy alkalommal, illetve munkaképtelen egészségi állapot esetén bármikor.

39. Ha az önkéntes egészségpénztár tagja elhalálozik, megtakarítása ...

- a) adó- és illetékmentesen örökölhető.
- b) az államkasszába kerül.
- c) adó- és illetékterhek megfizetési kötelezettségével örökölhető.
- d) elvész.

40. Magyarországon melyik intézmény állítja elő az értékpapírok egyedi, nemzetközi azonosítóját, az ISIN kódot?

- a) Magyar Nemzeti Bank
- b) Befektető-védelmi Alap
- c) KELER Zrt.
- d) KELER KSZF Zrt.

Kiegészítés. Mi illik az üresen hagyott helyre?

41. A testülethez fordulás feltétele, hogy a fogyasztó megkísérelje a vitát közvetlenül a vállalkozással rendezni.
42. Békéltető testülethez való fordulás esetén követelmény, hogy a testület eljárása iránti kérelem, melyet a testület elnökéhez kell benyújtani, tartalmazza az a nevét, lakóhelyét, tartózkodási helyét, annak a vállalkozásnak neve és székhelye, vagy telephelye mellyel a fogyasztó vitában áll.
43. A békéltető testület eljárása kezdeményezése ingyenes, a fogyasztónak csak akkor merülhet fel fizetési kötelezettsége, amennyiben a testület a fogyasztó dönt.
44. Aa békéltető testületi eljárásban együttműködési kötelezettség terheli.
45. Ha a vállalkozás nem teljesíti a testület ajánlását a testület a vita rövid tartalmát és az eljárás nyilvánosságra hozhatja.
46. A hitelintézeti szektorban jelenleg több intézményvédelmi rendszer is jelen van, azonban ezek nagysága, rendelkezésre álló biztonsági tartaléka, alapszabálya, stb. eltérő.

47. A szektorban jelenleg Magyarországon több intézmény-
védelmi rendszer is jelen van, azonban ezek nagysága, rendelkezésre álló biztonsági tartaléka,
alapszabálya, stb. eltérő.

48. A Felügyelet megítélése szerint legalább a tagintézmények kockázattal súlyozott mér-
legfőösszege 2 %-ának megfelelő összegű, de minimum 3 forint biz-
tonsági tartalékkal kell az egyes intézményvédelmi rendszereknek rendelkezniük ahhoz, hogy
tagjaik válsághelyzete esetén a megfelelő pénzügyi háttérrel biztosítani tudják.

49. A Felügyelet megítélése szerint legalább a tagintézmények kockázattal súlyozott mér-
legfőösszege 2 %-ának megfelelő összegű, de minimum 3 milliárd forint biztonsági tartalék-
kal kell az egyes intézményvédelmi rendszereknek rendelkezniük ahhoz, hogy tagjaik
..... esetén a megfelelő pénzügyi háttérrel biztosítani tudják.

50. A Felügyelet az intézményvédelmi rendszerek megítélésénél figyelembe veszi, hogy
azok ténylegesen működtetnek-e rendszereket, hogyan működnek együtt a
Felügyelettel.

Felhasználható fogalmak: békéltető, ellenőrzési, fogyasztó, válsághelyzete, milliárd, hitelinté-
zeti, Magyarországon, vállalkozást, hátrányára, eredményét

Források

1. .Kopányi Mihály et.al. (2000): Mikroökonómia; Műszaki Könyvkiadó Budapest; ISBN 9631098508
2. Több szerző (1991): Bevezetés a makroökonómiába; Aula Kiadó, Budapest
3. Máté Domicián (2006): Gazdasági ismeretek; Eger
4. <https://www.mnb.hu>
5. <http://bankmonitor.hu>
6. <http://dij.bankmonitor.hu/>
7. <http://www.nextlevel.hu>
8. <http://www.diakhitel.hu>
9. <https://hitelnet.hu>
10. <https://www.erstebank.hu>
11. https://europa.eu/european-union/topics_hu
12. <http://penzsztar.hu/wp-content/uploads/GVH-tananyag-2017.pdf>
13. http://penzsztar.hu/wp-content/uploads/NA7012001HUC_002.pdf
14. http://penzsztar.hu/2015/wp-content/uploads/2015/03/Penzsztar_prezi.pdf
15. kapcsolódó jogszabályok: pl 2013. évi CXXXIX. törvény; 2003. évi LX. törvény ; 1996. évi LVII. törvény;